

Д. О. Фоменчук

студ. III курсу

спеціальність «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: ст. викл. Г. В. Буслаєва

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ: ТВОРЧІ СПІЛКИ ТА РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Одним із важливих секторів економіки є некомерційна господарська діяльність – це самостійна систематична господарська діяльність, що здійснюється суб'єктом господарювання, спрямована на досягнення економічних, соціальних та інших результатів без мети одержання прибутку [1, ст. 52]. Її необхідність полягає в тому, що вона розвиває ті сектори економіки, які не цікавлять підприємців, або ж захищає від них ці сектори, задля збереження доступності для всіх людей в незалежності від їх рівня доходу, громадянства, віку, статі, місця проживання і т.д.

Суб'єктами некомерційної господарської діяльності вважаються неприбуткові підприємства, установи та організації, тобто такі суб'єкти, які не є платниками податку на прибуток підприємств [2, ст. 133]. Всі ці суб'єкти обов'язково реєструються відповідно до вимог чинного законодавства та вносяться до Реєстру неприбуткових установ та організацій (далі – Реєстр) з метою дотримання єдиних принципів ідентифікації неприбуткових організацій, а також ведення їх обліку контролюючими органами. На даний момент виділяють 18 груп підприємств, установ й організацій, що групуються за подібними ознаками. Приділимо більше уваги таким групам, як релігійні організації та творчі спілки.

Творча спілка – це добровільне об'єднання професійних творчих працівників відповідного фахового напрямку в галузі культури та мистецтва, яке має фіксоване членство і діє на підставі статуту [3, ст. 1].

До релігійних організацій в Україні належать релігійні громади, управління і центри, монастирі, релігійні братства, місіонерські товариства (місії), духовні навчальні заклади, а також об'єднання, що складаються з вищезазначених релігійних організацій. Релігійні об'єднання представляються своїми центрами (управліннями). Вони утворюються з метою задоволення релігійних потреб громадян сповідувати й поширювати віру і діють відповідно до своєї ієрархічної та інституційної структури, обирають, призначають і замінюють персонал згідно зі своїми статутами (положеннями) [4, ст. 7].

Творчі спілки та релігійні організації мають певні податкові привілеї, що передбаченні законодавством, а саме:

- творчі спілки та релігійні організації звільняються від сплати податку на прибуток, що на даний момент складає 18% [2, ст. 133];

- релігійні організації звільняються від сплати податку на додану вартість при постачанні культових послуг і предметів культового призначення [2, ст. 197];

- релігійні організації не сплачують податок на нерухоме майно за об'єкти нерухомості, відмінні від земельної ділянки, що перебувають у їх власності, статути яких зареєстровані відповідно до законодавчих норм та використовуються виключно по прямому призначенню, а також нерухомість, що використовується як добродійні заклади (притулки, їдальні, лікарні, інтернати тощо); не підпадають під категорію об'єктів нерухомості, що не оподатковуються – місця, де здійснюється виробнича діяльність та/або господарська діяльність [2, ст. 266];

- релігійні організації не сплачують земельний податок на земельні ділянки, надані для будівництва й обслуговування культових та інших будівель, необхідних для забезпечення діяльності релігійних організацій України, статути яких зареєстровано у встановленому законом порядку [2, ст. 283];

- не обкладається податком на доходи фізичних осіб сума виплат чи відшкодувань (крім заробітної плати чи інших виплат та відшкодувань за цивільно-правовими договорами) творчими спілками їх членам у випадках, передбачених законом [2, ст. 165].

Щоб отримати такі податкові привілеї, неприбуткові організації повинні зареєструватися у визначеному законами України порядку, що регламентують діяльність таких організацій. Їхні установчі документи мають містити заборону про розподіл отриманих доходів між засновниками, працівниками та членами організації. Вони обов'язково мають бути занесені до Реєстру.

Згідно статистичних даних, у 2018 році в Реєстрі було зареєстровано 179056 неприбуткових організацій, що складає 14% від всієї кількості зареєстрованих підприємств та організацій на території України. Серед них було зареєстровано 20018 релігійних організацій, що становить 11% від загальної кількості неприбуткових установ та організацій, а також 313 творчих спілок, що складає 0,17% від загальної кількості.

Отже, можна зробити висновок, що релігійні організації й творчі спілки є необхідною частиною розвитку культури особистості й народу в цілому. Дуже важливо надати їм змогу функціонувати та гарантувати підтримку зі сторони держави. Адже вони виконують важливу роль у розвитку молодих поколінь, надають можливість проявити та знайти себе. Тому, ці неприбуткові організації потребують всебічної підтримки, в тому числі податкових пільг, що мають вагоме місце у їх економічному житті.

Список використаної літератури

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 10.03.2020).

2. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 10.03.2020).
3. Про професійних творчих працівників та творчі спілки : Закон України від 07.10.1997 № 554/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 11.03.2020).
4. Про свободу совісті та релігійні організації : Закон України від 23.04.1991 № 987-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12> (дата звернення: 11.03.2020).